

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 57 0 Ps 128125 21 Rev
Banjaluka, 16.11.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Tanje Bundalo, kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Gorjane Popadić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca E. d.o.o. B.L., zastupanog po punomoćniku R.B., advokatu iz B.L., protiv tuženih T. a.d. B.L., zastupanog po punomoćniku T.N., advokatu iz B.L. i Grada B.L., zastupanog po Pravobranilaštvu Republike Srpske, radi duga, odlučujući o reviziji tuženog T. a.d. B.L. i o reviziji tuženog Grada B.L., izjavljenim protiv presude Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 128125 21 Pž 2 od 28.06.2021. godine, na sjednici održanoj dana 16.11.2022. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija tuženog T. a.d. B.L. se odbacuje.

Revizija tuženog Grada B.L. se usvaja, presuda Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 128125 21 Pž 2 od 28.06.2021. godine se ukida u usvajajućem dijelu odluke o tužbenom zahtjevu i u odluci o troškovima postupka u odnosu na ovog tuženog i predmet se u tom dijelu vraća drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj 57 0 Ps 128125 18 Ps od 31.12.2020. godine, ispravljena rješenjem Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj 57 0 Ps 128125 18 Ps od 08.02.2021. godine, obavezani su tuženi T. a.d. B.L. i Grad B.L. da tužiocu na ime isplate vrijednosti zemljišta, a umjesto naknade faktički ekspropisanog zemljišta označenog kao k.č.br. 443/2 njiva T., površine 3647 m², upisane u z.k.ul. br. 14023 k.o. SP B., a po novom premjeru k.č. br. 2158/3, T. gradilište, površine 3647 m², upisane u p.l. br. 2246 k.o. B. 5, solidarno isplate iznos od 1.427.400,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana presuđenja 31.12.2020. godine pa do isplate.

Obavezani su tuženi da tužiocu solidarno isplate na ime naknade zbog izgubljene zakupnine za zemljište iz stava 1. presude i to:

- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec juli 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.08.2016.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec avgust 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.09.2016.godine pa do konačne isplate,

- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec septembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.10.2016.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec oktobar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.11.2016.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec novembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.12.2016.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za mjesec decembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.01.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec januar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.02.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec februar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.03.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec mart 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.04.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec april 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec maj 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.06.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec juni 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.07.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec juli 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.08.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec avgust 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.09.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec septembar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.10.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec oktobar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.11.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec novembar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.12.2017.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mjesec decembar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.01.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec januar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.02.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec februar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.03.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec mart 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.04.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec april 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec maj 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.06.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juni 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.07.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juli 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.08.2018.godine pa do konačne isplate,

- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec avgust 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.09.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec septembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.10.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec oktobar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.11.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec novembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.12.2018.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec decembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.01.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec januar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.02.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec februar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.03.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec mart 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.04.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec april 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec maj 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.06.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juni 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.07.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juli 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.08.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec avgust 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.09.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec septembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.10.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec oktobar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.11.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec novembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.12.2019.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec decembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.01.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec januar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.02.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec februar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.03.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec mart 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.04.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec april 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.05.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec maj 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.06.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juni 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.07.2020.godine pa do konačne isplate,

- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec juli 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.08.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec avgust 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.09.2020.godine pa do konačne isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mjesec septembar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.10.2020.godine pa do konačne isplate.

Obavezani su tuženi da tužiocu na ime naknade troškova postupka isplate iznos od 43.843,44 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana presuđenja do isplate.

Odbijen je tužbeni zahtjev tužioca, kao i zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka, preko dosuđenog iznosa.

Drugostepenom presudom Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 128125 21 Pž 2 od 28.06.2021. godine žalba tužioca je odbijena i presuda Okružnog privrednog suda u B.L. broj 57 0 Ps 128125 18 Ps od 321.12.2020. godine (pravilno: od 31.12.2020. godine) potvrđena u pobijanom odbijajućem dijelu (stav. 4 izreke).

Žalbe prvotuženog i drugotuženog su djelimično uvažene, te je prvostepena presuda preinačena u pogledu naknade zbog izgubljene zakupnine za zemljište iz stava 1. prvostepene presude i suđeno tako što se tuženi obavezuju da tužiocu solidarno isplate na ime izgubljene zakupnine za period od 21.07.2016. do 01.09.2017. godine i od 22.08.2018. do 30.09.2020. godine i to:

- Iznos od 2.795,25 KM za juli 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.08.2016.godine do isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za avgust 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.09.2016.godine do isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za septembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.10.2016.godine do isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za oktobar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.11.2016.godine do isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za novembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.12.2016.godine do isplate,
- Iznos od 7.877,52 KM za decembar 2016. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.01.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za januar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.02.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za februar 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.03.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za mart 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.04.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za april 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.05.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za maj 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.06.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za juni 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.07.2017.godine do isplate,

- Iznos od 7.797,29 KM za juli 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.08.2017.godine do isplate,
- Iznos od 7.797,29 KM za avgust 2017. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.09.2017.godine do isplate,
- Iznos od 2.263,73 KM za avgust 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.09.2018.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za septembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.10.2018.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za oktobar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.11.2018.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za novembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.12.2018.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za decembar 2018. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.01.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za januar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.02.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za februar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.03.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mart 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.04.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za april 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.05.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za maj 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.06.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za juni 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.07.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za juli 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.08.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za avgust 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.09.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za septembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.10.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za oktobar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.11.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za novembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.12.2019.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za decembar 2019. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.01.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za januar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.02.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za februar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.03.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za mart 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.04.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za april 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.05.2020.godine do isplate,

- Iznos od 7.017,56 KM za maj 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.06.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za juni 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.07.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za juli 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.08.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za avgust 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.09.2020.godine do isplate,
- Iznos od 7.017,56 KM za septembar 2020. godine, sa zakonskom zateznom kamatom od 10.10.2020.godine do isplate.

U ostalom dijelu žalbe prvotuženog i drugotuženog su odbijene i u tom dijelu potvrđena ista prvostepena presuda (stav 1. izreke i stav 2. izreke iznad iznosa dosuđenog ovom presudom).

Odbijen je zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 25.923,12 KM i sudske takse na žalbu.

Odbijen je zahtjev prvotuženog za naknadu troškova sastava žalbe u iznos od 5.062,50 KM i sudske takse na žalbu.

Protiv drugostepene presude reviziju je izjavio tuženi T. a.d. B.L., iz razloga pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji i pobijana presuda preinači.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepenu presudu pobija tuženi Grad B.L., iz razloga povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijana presuda preinači, odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

U odgovorima na revizije tužilac predlaže da se revizije tuženih odbiju.

Revizija tuženog T. a.d. B.L. nije blagovremena.

Na predmetni spor koji ima karakter privrednog spora jer se odnosi na prava i obaveze po osnovu vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama u kome su stranke pravna lica, primjenjuju se pravila postupka u privrednim sporovima shodno odredbi člana 433.b stav 1. tačka 1. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) i odredbe ovog zakona (člana 433. a ZPP).

Odredbom člana 237. ZPP, propisano je da stranke mogu izjaviti reviziju protiv pravosnažne presude donesene u drugom stepenu u roku od 30 dana od dana dostavljanja prepisa presude, a u privrednim sporovima u roku od 15 dana (stav 1.).

Iz stanja spisa proizlazi da je tuženom T. a.d. B.L. drugostepena presuda dostavljena putem punomoćnika dana 27.07.2021. godine, a da je podnio reviziju protiv drugostepene presude direktno putem prvostepenog suda dana 27.08.2021. godine, pa proizlazi da je posljednji dan roka od 15 dana za izjavljivanje revizije bio 11.08.2021. godine i da je revizija izjavljena nakon isteka roka iz člana 237. stav 1. ZPP, te je ista neblagovremeno podnesena.

Na osnovu odredbe člana 247. stav 1. ZPP, u vezi sa članom 237. stav 1. istog zakona, valjalo je reviziju tuženog T. a.d. B.L., odbaciti kao neblagovremenu.

Revizija tuženog Grada B.L. je osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužioca da mu tuženi, na ime vrijednosti zemljišta, umjesto naknade za faktički ekspropisano zemljište, solidarno isplate iznos od 1.750.560,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, te da mu solidarno isplate naknadu zbog izgubljene zakupnine, u određenim mjesečnim iznosima, za period od aprila 2013. do septembra 2020. godine, uz naknadu troškova postupka.

Na osnovu izvedenih dokaza i rezultata cjelokupnog postupka, prvostepeni sud je utvrdio: da su tužilac kao kupac i D.M. kao prodavac dana 23.03.2015. godine zaključili predugovor broj OPU ..., o kupoprodaji nekretnina upisanih u z.k.ul. br. 13216, KO SP B.L. i to k.č. br. 443/2, njiva, T., površine 3647 m² odnosno p.l. br. 2061/20, KO B.L. 5 i to k.č. br. 2158/3, blok 0, T., gradilište, površine 3647 m², da prema istom prodavac prenosi na kupca sva prava koja će steći na predmetnoj parceli najkasnije u naredne 3 godine, odnosno do 23.03.2018. godine, da je kao posjednik i vlasnik nekretnina upisan Grad B., da je prodavac stekao prava na nekretninama Sporazumom o regulisanju međusobnih odnosa uz prenos prava svojine sa vanknjižnim vlasnikom D.A. od 03.03.2015. godine, da se još nisu stekli uslovi za prenos prava svojine, jer se nisu završili postupci kod nadležnih organa, te da kupac prihvata da mu prodavac prenese sva prava koja će steći na predmetnoj parceli najkasnije do 23.03.2018. godine pod pretpostavkom da su se stekli uslovi upisa odnosno uknjižbe kupca, da je ugovorena kompenzaciona cijena od 174.439,00 KM koja će se isplatiti prenosom prava vlasništva na stanu broj 22A, površine 55,88 m² na IV m spratu lamela A stambeno poslovnog objekta broj 2, blok E /L „A“,L „B“ i L/C/KP - 8084,33 m² u naselju N.B., te prenosom prava posjeda na stanu površine 40 m² u stambeno poslovnom objektu broj 3 koji će se izgraditi, a za koje još nije izdata građevinska dozvola; da je Rješenjem Uprave broj ... od 12.08.2013. godine poništeno rješenje Uprave PJ B.L. od 23.04.2013. godine, koje je doneseno po zahtjevu A.A. podnesenom 19.10.2010. godine za uspostavu ranijeg vlasničkopravnog odnosa, a kojim rješenjem je bilo utvrđeno da je sa 01.12.2006. godine prestalo po sili zakona državno vlasništvo na građevinskom zemljištu, te naloženo brisanje ranijih upisa i promjena stanja u z.k., na način da će se zemljište upisati kao svojina D.A. sa 20/21 dijela i D.N. sa 1/21 dijela i predmet je vraćen prvostepenom organu na ponovni postupak; da je dalje u tom upravnom postupku doneseno Rješenje Uprave PJ B.L. broj ... od 22.05.2015. godine istog sadržaja, a presudom Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 017340 15 U od 18.05.2016. godine u upravnom sporu, odbijena tužba Pravobranilaštva Republike Srpske protiv rješenja Uprave od 14.07.2015. godine, kojim je odbijena žalba Pravobranilaštva Republike Srpske protiv rješenja od 22.05.2015. godine, a presudom Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 017340 16 Uvp od 14.03.2016. godine odbijen je zahtjev za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banja Luci od 18.05.2016. godine u predmetu prestanka državne svojine i uspostavljanja ranijeg vlasničko pravnog statusa; da je odlukom Skupštine Grada B.L. od 17.07.2014. godine data saglasnost za zaključenje Ugovora o opterećenju s pravom građenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u svojini Grada B.L. (dalje: drugotuženi), neposrednom pogodbom sa T. a.d. B.L. (dalje: prvotuženi), a radi izgradnje Društvenog centra na S. i to prve faze izgradnje rejonske kotlovnice, da je prvotuženi kao nosilac prava građenja po tom Sporazumu koje se osniva u trajanju od 50 godina, obavezan da

drugotuženom kao vlasniku zemljišta plaća mjesečnu naknadu u iznosu od 0,40 KM/m², odnosno 1.458,00 KM; da su na osnovu te odluke, tuženi neposrednom pogodbom zaključili ugovor broj OPU ... od 25.04.2014. godine o osnivanju prava građenja na navedenom neizgrađenom građevinskom zemljištu u svojini Grada B.L. u korist prvotuženog; da je Ministarstvo rješenjem od 29.07.2014. godine dala građevinsku dozvolu investitorima - prvo i drugotuženom, a rješenjem od 28.01.2016. godine i dozvolu za probni radi privremenu upotrebu rejonske kotlovnice, a 06.12.2016. godine i upotrebnu dozvolu; da je presudom Okružnog privrednog suda u Banja Luci broj 57 0 Ps 122547 17 Ps od 07.12.2018. godine odbijen tužbeni zahtjev Grada B.L. da se T. a.d. obaveže da mu plati dug po osnovu prava građenja za period od 25.07.2014. do 31.12.2016. godine, te je utvrđeno da je ništav Ugovor o osnivanju prava građenja od 25.07.2014. godine iz razloga što je u vrijeme zaključenja tog ugovora tekao spor vezan za upis prava vlasništva na nekretnini, te iako je u zemljišnoj knjizi kao vlasnik nekretnina bio upisan Grad B., je bila upisana i zabilježba upravnog spora koji je pokrenula D.A., što znači da upis nije bio konačan i da Grad B. nije mogao da raspolaže nekretninom i na toj nekretnini osnuje realni teret, pravo građenja na period od 50 godina; da su tužilac i D.M. zaključili ugovor o zamjeni predmetnih nekretnina broj OPU ... od 20.07.2016. godine, u kome je navedeno da D.M. mijenja označene parcele k.č.broj 2158/3 pov. 3648 m² gradilište za 2 stana tužioca karakteristika opisanih u ugovoru, s tim što je tužilac obavezan da plati D.M. i iznos od 25.000,00 KM, na ime razlike u vrijednosti stanova odnosno zemljišta, da je ukupna vrijednost zamijenjenih nekretnina 591.183,84 KM, a pojedinačna po 295.591,92 KM; da je između tužioca i L.p. d.o.o. zaključen je Ugovor o prodaji nepokretnosti broj OPU ... od 01.09.2017. godine kojim je tužilac prodao predmetne nekretnine L.p. d.o.o. za iznos od 1.231.336,60 KM; da Ugovorom o prenosu prava svojine na nepokretnosti broj OPU ... od 13.07.2018. godine L.p. d.o.o. tužiocu prenosi pravo svojine na predmetnim nepokretnostima za iznos od 1.231.336,60 KM; da je vještačenjem po vještaku geodetske struke Z.G. izvršena identifikacija po starom i novom premjeru, te je naveden istorijat upisa i utvrđeno da je D.M. upisan kao vlasnik predmetne parcele dana 11.07.2016. godine sa 1/1 dijela na osnovu Sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa uz prenos prava svojine od 03.03.2015. godine, zaključen sa vanknjižnim vlasnikom D.A., a tužilac upisan kao vlasnik predmetne parcele 21.07.2016. godine, na osnovu ugovora o zamjeni zaključenog 20.07.2016. godine, da je zabilježba spora po tužbi D.A. evidentirana 02.10.2013. godine; da je prema nalazu i mišljenju vještaka građevinske struke od 18.08.2020. godine, na predmetnoj parceli izgrađen objekat rejonska kotlovnica, a vrijednost zemljišta prije izgradnje tog objekta iznosi 1.427.400,00 KM po prvoj varijanti, odnosno 1.750,560,00 KM po drugoj varijanti; da je vještak ekonomske struke D.O. u nalazu i mišljenju od 21.08.2020. godine utvrdila tržišne cijene zakupa zemljišta za period od marta 2013. do jula 2020. godine u iznosu od 673.477,63 KM.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud nalazi da su neosnovani prigovori nedostatka aktivne i pasivne legitimacije, jer je tužilac vlasnik predmetne nekretnine koji nije u njenom posjedu, pa da ima pravni interes da traži zaštitu svojih vlasničkih prava podnošenjem tužbe protiv lica koje je u posjedu, odnosno koje je raspolagalo njegovom nekretninom, da je na prvotuženog preneseno pravo građenja i za potrebe prvotuženog, u njegovo ime i za njegov račun izgrađena rejonska kotlovnica, dok je drugotuženi vlasnik prvotuženog i suinvestitor izgradnje.

Polazeći od toga da faktička eksproprijacija predstavlja osnov za ostvarivanje prava na naknadu u skladu sa odredbama Zakona o eksproprijaciji („Sl. glasnik RS“, broj 112/06, 37/07, 66/08, 110/08 i 79/15, u daljem tekstu: ZE) i da pravo na ovu naknadu ne zastarijeva, da

oduzimanje prava vlasništva na nekretninama radi izgradnje objekata od javnog interesa mora biti zasnovano na zakonito provedenom postupku, pa da faktičko deposediranje bez provođenja postupka eksproprijacije ne može opravdati javni interes, da se predmetni spor ne može rješavati primjenom odredbi Zakona o stvarnim pravima („Sl. glasnik RS“, broj 124/08, 3/09, 58/09, 95/11, 60/15 i 107/19) koje regulišu sticanje prava vlasništva građenjem na tuđem zemljištu, jer se radi o građenju objekta koji je postao javno dobro u opštoj upotrebi, prvostepeni sud zaključuje da je od strane tuženih izvršena faktička eksproprijacija predmetne nekretnine i da tužiocu kao vlasniku pripada pravo na pravičnu naknadu za izgubljeno zemljište, koje treba da mu isplate tuženi solidarno, pa je, pozivajući se na odredbe člana 54. i 60. ZE, prihvatio prvu varijantu nalaza vještaka građevinske struke i utvrdio da je osnovan prvi dio tužbenog zahtjeva.

Dalje, prvostepeni sud nalazi da upotreba tuđe stvari u svoju korist predstavlja vid pravno neosnovanog obogaćenja iz člana 210. Zakona o obligacionim odnosima („Sl. list SFRJ“ broj 29/78, 39/85 i 57/89, te „Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/05, u daljem tekstu ZOO) i da tužiocu, u smislu člana 219. ZOO, pripada naknada izgubljene zakupnine, te kako je tužilac upisan kao vlasnik u z.k. ul. od 22.07.2016. godine, da mu pripada naknada za period u kojem je upisan kao vlasnik, odnosno od jula 2016. do septembra 2020. godine, u ukupnom iznosu od 366.254,35 KM.

Drugostepeni sud je našao da žalba tužioca nije osnovana, a da su žalbe tuženih djelimično osnovane, te je žalbu tužioca odbio i presudu Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci broj 57 0 Ps 128125 18 Ps od 31.12.2020. godine potvrdio u odbijajućem dijelu, dok je žalbe prvotuzenog i drugotuzenog djelimično uvažio, prvostepenu presudu preinačio u pogledu naknade zbog izgubljene zakupnine za zemljište na način kao u izreci drugostepene presude, a u ostalom dijelu žalbe tuženih odbio, sve temeljem odredbe člana 226. i 229. stav 1. tačka 4. ZPP.

Obrazložio je da kod činjenice da je na predmetnom zemljištu sagrađen objekat od javnog interesa – rejonska kotlovnica na osnovu Ugovora o osnivanju prava građenja, koji su tuženi zaključili 25.07.2014. godine, u vrijeme kada je Grad B. bio uknjižen kao vlasnik, a u vrijeme kada je u navedenim postupcima utvrđen prestanak državnog vlasništva na građevinskom zemljištu i utvrđeno pravo svojine u korist lica koja su bila vlasnici prije izuzimanja, da je presudom Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 07.12.2019. godine utvrđeno da je ništav Ugovor o osnivanju prava građenja, da ne postoji odluka o oduzimanju zemljišta, odluka o utvrđivanju javnog interesa, niti rješenje o eksproprijaciji, da je pravilan zaključak prvostepenog suda da se radi se o faktičkom deposediranju, odnosno faktičkoj eksproprijaciji, koja predstavlja osnov na naknadu i da je u pogledu novčane naknade za zemljište aktivno legitimisan vlasnik (član 54. ZE) odnosno tužilac koji se upisao kao vlasnik navedenih nekretnina, kome pripada pravo na naknadu koja se određuje u novcu, tako da bude pravična i ne niža od tržišne vrijednosti takvog zemljišta (član 60. ZE).

Budući da se tužilac prvi put uknjižio kao vlasnik predmetnih nepokretnosti dana 21.07.2016. godine, na osnovu Ugovora o zamjeni nekretnina od 20.07.2016. godine, te kasnije na osnovu ugovora o prenosu prava svojine od 22.08.2018. godine zaključenog sa L.p. d.o.o., drugostepeni sud nalazi da tužiocu ne pripada naknada za period prije zaključenja ugovora o zamjeni nekretnina, kada su bili uknjiženi raniji vlasnici, tj. od 01.09.2017. godine do ponovnog sticanja prava vlasništva na predmetnom zemljištu 22.08.2018. godine, jer za taj period ne postoji aktivna legitimacija tužioca.

Dalje je drugostepeni sud obrazložio da tuženi neosnovano osporavaju nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke M.S. u pogledu utvrđivanja tržišne vrijednosti zemljišta, prigovoraajući da je sačinjen na pretpostavkama, jer je vještak utvrdio vrijednost zemljišta u dvije varijante, od kojih je prvostepeni sud prihvatio manju vrijednost, koja se bazira na površini i vrijednosti postojećeg objekta (prva varijanta) i za takav nalaz dao uvjerljive razloge.

Kako su zaključivanjem Ugovora o osnivanju prava građenja, te izgradnjom i korištenjem objekta rejonske kotlovnice, tuženi onemogućili tužioca da vrši svoja vlasnička prava na predmetnom zemljištu, drugostepeni sud nalazi da su u obavezi da mu naknade vrijednost izgubljene zakupnine, koju je mogao ostvariti da je bio u posjedu istog zemljišta, čiju visinu za predmetnu parcelu u periodu od marta 2013. do jula 2020. godine je utvrdila je vještak ekonomske struke D.O. u iznosu od 673.477,63 KM, na osnovu podataka Uprave o tržišnim cijenama građevinskog zemljišta u predmetnom periodu za konkretnu zonu, koji služe kao osnovica pri obračunu zakupnine, te na osnovu odluke Skupštine Grada B.L. o visini zakupnine za gradsko građevinsko zemljište i ostalo građevinsko zemljište koje se daje u zakup.

Pobijana presuda se revizijom tuženog Grada B.L. dovodi u pitanje.

Svoj zahtjev da mu tuženi, na ime vrijednosti zemljišta, umjesto naknade za faktički ekspropisano zemljište, solidarno isplate iznos od 1.750.560,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, te da mu solidarno isplate naknadu zbog izgubljene zakupnine, u određenim mjesečnim iznosima, za period od aprila 2013. do septembra 2020. godine, tužilac temelji na tvrdnjama da je kao kupac, sa licem D.M. kao prodavcem, dana 23.03.2015. godine zaključio predugovor o kupoprodaji nekretnina upisanih u z.k.ul. br. 13216, KO SP B.L. i to k.č. br. 443/2, njiva, T., površine 3647 m² odnosno p.l. br. 2061/20, KO B.L. 5 i to k.č. br. 2158/3, blok 0, T., gradilište, površine 3647 m², a da su kasnije, dana 20.07.2016. godine, tužilac i D.M. zaključili i ugovor o zamjeni predmetnih nekretnina, temeljem koga je tužilac upisan kao vlasnik predmetne parcele 21.07.2016. godine, na osnovu tog ugovora o zamjeni zaključenog 20.07.2016. godine.

Na toj činjenici, da je vlasnik predmetnih nekretnina tužilac temelji svoju aktivnu legitimaciju u ovoj parnici.

Dalje tužilac tvrdi da je u momentu zaključenja predugovora o kupoprodaji nekretnina pravo svojine bilo upisano na drugotuženog, kao i zabilježba da se protiv rješenja Uprave od 04.09.2013. godine na osnovu koga je drugotuženi bio upisan kao vlasnik nekretnina, vodi upravni spor po tužbi D.A., od koje je prodavac iz predugovora D.M. kupio predmetne nekretnine, te da je, dok su trajali navedeni sporovi, odlukom Skupštine Grada B.L. od 17.07.2014. godine data saglasnost za zaključenje Ugovora o opterećenju s pravom građenja neizgrađenog građevinskog zemljišta u svojini Grada B.L. neposrednom pogodbom sa T. a.d. B.L. radi izgradnje Društvenog centra na S. i to prve faze izgradnje rejonske kotlovnice i zaključen ugovor 25.04.2014. godine o osnivanju prava građenja na navedenom zemljištu, da je Ministarstvo dalo građevinsku dozvolu investitorima - tuženim, te i upotrebnu dozvolu.

Slijedom toga, kako je onemogućen da ostvaruje svoja vlasnička prava na nekretninama, tužilac postavlja zahtjev da mu tuženi, na ime vrijednosti zemljišta, solidarno isplate iznos od

1.750.560,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od presuđenja do isplate, te da mu solidarno isplate naknadu zbog izgubljene zakupnine.

U toku prvostepnog postupka prvotuženi je istakao prigovor nedostatka pasivne legitimacije, a drugotuženi je istakao prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužioca, a dana 05.07.2019. godine drugotuženi je podnio i protivtužbu protiv tuženih: E. d.o.o. B.L., D.M. iz B. i L.p. d.o.o. B., kojom je tražio da se utvrde ništavim: ugovor o zamjeni predmetnih nekretnina, zaključen između D.M. i tužioca dana 20.07.2016. godine, te ugovor o prodaji nekretnina zaključen dana 01.09.2017. godine između tužioca kao prodavca i L.p. d.o.o. kao kupca, kao i ugovor o prenosu prava svojine zaključen 13.07.2018. godine između L.p. d.o.o. kao prenosioca i tužioca kao sticaoca prava svojine (na istim nekretninama).

Prvostepeni sud je dana 23.10.2019. godine donio rješenje kojim se oglašava stvarno nenadležnim za postupanje po protivtužbi, uz konstataciju da će po pravosnažnosti rješenja predmet ustupiti stvarno i mjesno nadležnom Osnovnom sudu u Banjaluci, koje rješenje je potvrđeno rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci od 25.05.2020. godine, te je predmet po protivtužbi ustupio Osnovnom sudu u Banjaluci, te nastavio postupak po tužbenom zahtjevu.

U pogledu osnova potraživanja tužioca drugotuženi je prigovarao i da se ne radi o faktičkoj eksproprijaciji, da on nije deposedirao tužioca, da je tužilac kupio izgrađeno građevinsko zemljište, te da je pravo na faktičku eksproprijaciju nakon upisa u zemljišnu knjigu mogla ostvariti samo raniji vlasnik D.A., da se nije u smislu člana 219. ZOO obogatio od upotrebe tuđe stvari niti je tužilac u tom smislu osiromašio.

Prvostepeni sud je našao da prigovor nedostatka aktivne legitimacije tužioca nije osnovan, obrazlažući da je nesporna činjenica da je tužilac vlasnik predmetne nekretnine, da isti nije posjedu iste, da kao vlasnik ima prava da je koristi, raspolaže i ubire plodove, što predstavlja vlasnička prava svakog vlasnika pa i tužioca i da isti ima interes da traži zaštitu svojih vlasničkih prava podnošenjem tužbe protiv lica koje je u posjedu, odnosno lica koje je raspolagalo sa njegovom nekretninom, pa zaključuje da je iz tog razloga isti aktivno legitimisan za podnošenje tužbe u ovoj pravnoj stvari. Činjenica da su prvobitni vlasnici bili fizička lica koja su svoje nekretnine prodale drugim licima, a kasnije i tužiocu, po ocjeni prvostepenog suda ne utiče na pravo tužioca na podnošenje tužbe radi zaštite svojih prava, jer je to njegovo pravo koje proizilazi iz činjenice da je isti vlasnik nekretnina.

Žalbenim navodima drugotuženi je osporavao pravilnost i zakonitost prvostepene presude u dosuđujućem dijelu ističući između ostalog i da prvostepeni sud nije uzeo u obzir činjenicu da je podnesena protivtužba od strane Grada B. radi utvrđenja ništavosti ugovora na osnovu kojih je tužilac stekao predmetnu nepokretnost, s obzirom da se radilo o izgrađenom zemljištu, te da se radi o prethodnom pravnom pitanju od čijeg rješenja zavisi i rješavanje konkretne pravne stvari, pa da je sud trebao prekinuti predmetni parnični postupak do rješenja prethodnog pravnog pitanja u drugoj parnici.

Stvarna legitimacija izvire iz materijalno pravnog odnosa stranaka prema predmetu spora, pa od materijalno pravnog odnosa stranaka zavisi njihova aktivna ili pasivna legitimacija u sporu, što znači da je tužilac aktivno legitimisan ako je nosilac prava iz materijalno

pravnog odnosa povodom koga se vodi spor, a tuženi pasivno legitimisan ako na njemu leži obaveza iz koja odgovara tom pravu.

Kako je drugotuženi osporio da je tužilac vlasnik predmetnih nekretnina, tvrdnjama da su ništavi ugovor o zamjeni zaključenim između D.M. i tužioca dana 20.07.2016. godine na osnovu kog je upisan u javne evidencije, ugovor o prodaji nekretnina (istih) zaključen dana 01.09.2017. godine između tužioca kao prodavca i L.p. d.o.o. kao kupca, i ugovor o prenosu prava svojine zaključenim 13.07.2018. godine između L.p. d.o.o. i tužioca, to pravno pitanje je prethodno pitanje u ovoj parnici, od koga zavisi aktivna legitimacija tužioca.

Prethodno pitanje (član 12. ZPP) je uvijek pravno pitanje postojanja nekog prava ili pravnog odnosa od čega u cjelini ili djelimično zavisi odluka suda u parnici i koje čini pravnu cjelinu koja može biti samostalan predmet određenog postupka pred sudom ili upravnim organom u kojem bi isto pitanje predstavljalo glavnu stvar. Sud pred kojim se postavilo prethodno pitanje može isto sam riješiti ili prekinuti postupak (pod uslovima iz člana 379. stav 1. tačka 1) ZPP) i čekati da se o tom pitanju meritorno odluči, ako se o tom pitanju kao o glavnom već vodi postupak.

Ukoliko sud odluči da sam riješi prethodno pitanje, dužan je u obrazloženju odluke formirati i izraziti svoj pravni zaključak o tom pitanju, navesti razloge za takav zaključak, kao i koje je pravno relevantne činjenice o tom pitanju utvrdio i koju mjerodavnu pravnu normu je primijenio.

Imajući u vidu da je drugotuženi pravo vlasništva tužioca osporio podnošenjem prejudicijelne protivtužbe kojom traži da se utvrdi ništavost tih ugovora, da je prvostepeni sud nakon što se oglasio nenadležnim predmet po protivtužbi dostavio Osnovnom sudu u Banjaluci, da postupak u ovoj pravnoj stvari nije prekinut do rješavanja parnice koja se po protivtužbi vodi kod Osnovnog suda u Banjaluci, proizlazi da su nižestepeni sudovi odlučili da sami riješe ovo prethodno pitanje, od koga zavisi aktivna legitimacija tužioca u ovom sporu.

Slijedom toga, osnovano se revizijom drugotuženog ukazuje da se o žalbenim prigovorima drugotuženog da je podnesena protivtužba radi utvrđenja ništavosti ugovora na osnovu kojih je tužilac stekao predmetnu nepokretnost i da se radi o prethodnom pravnom pitanju od koga zavisi i aktivna legitimacija tužioca, drugostepeni sud nije izjasnio niti im je dao bilo kakav značaj.

Odredbom člana 221. ZPP propisano je da drugostepeni sud ispituje prvostepenu presudu u onom dijelu u kome se pobija žalbom, u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka iz člana 209. stav 2. tačka 2, 3, 8, 9, 12. i 13. ovog zakona koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje.

Ovom odredbom je propisano u kojim granicama se kreće drugostepeni sud kada ispituje zakonitost i pravilnost prvostepene presude povodom izjavljene žalbe. Ispitujući zakonitost i pravilnost prvostepene presude u pobijanom dijelu, drugostepeni sud se kreće u granicama razloga koje je stranka iznijela u žalbi (član 208. ZPP).

Revizija drugotuženog osnovano ukazuje da je drugostepeni sud počinio povrede odredaba parničnog postupka iz člana 191. ZPP jer proizlazi da se nije bavio žalbenim navodima drugotuženog, prije svega nije obrazložio zašto je prihvatio zaključak prvostepenog suda, koji je osporavan žalbom drugotuženog, da je tužilac aktivno legitimisan za vođenje ove parnice, ne rješavajući o tome kao o prethodnom pitanju.

Pored toga, drugotuženi je u žalbi, a sada to ponavlja i u reviziji, ukazivao i na povrede odredaba postupka koje se odnose na to da je izostala ocjena dokaza, nalaza vještaka građevinske struke za koji smatra da nije pravilno utvrdio tržišnu vrijednost predmetnog zemljišta u skladu sa članom 54. ZE, već da je nalaz urađen isključivo na pretpostavkama, bez navođenja drugih metoda, ne uzimajući u obzir ni vrijednost od 295.591,92 KM, po kojoj je prometovana nepokretnost ugovorom o zamjeni od 20.07.2016. godine, na osnovu kojeg je tužilac stekao vlasništvo na predmetnoj nepokretnosti, da vještak nije uobzirio ni druge vrijednosti koje su navedene u ugovorima kojima je prometovana ta nepokretnost, o čemu se nije izjasnio drugostepeni sud, već je prihvatio zaključak prvostepenog suda bez valjanog obrazloženja i analize ovog dokaza, na šta se revizijom osnovano ukazuje.

Takođe, drugostepeni sud nije dao valjano obrazloženje prigovora drugotuženog iznesenih u žalbi protiv prvostepene odluke da prvostepeni sud nije mogao obavezati tužene i po osnovu faktičke eksproprijacije i na ime naknade za izgubljene zakupnine, te da bi po osnovu faktičke eksproprijacije tužiocu pripadala samo naknada za predmetno zemljište izrađena u tržišnoj vrijednosti, da relevantnim odredbama zakona o eksproprijaciji nije predviđena mogućnost ostvarivanja naknade na ime izgubljene zakupnine ili naknade štete od koristi koju su imali tuženi zbog upotrebe tuđe stvari; da se u konkretnom slučaju ne može raditi o faktičkoj eksproprijaciji zemljišta, jer je Grad B. imao pravo svojine na predmetnom zemljištu koje je stekao na osnovu izuzimanja iz posjeda ranijeg vlasnika, odnosno korisnika u svrhu izgradnje stambenog naselja S., pa da je kao vlasnik preuzimao radnje koje se tiču raspolaganja i korištenja zemljišta, prije nego što je ranijem vlasniku uspostavljen raniji vlasničko pravni status; da se tužilac upisao u zemljišnu knjigu 2016. godine, a Grad B. je u vlasništvu i posjedu bio po zakonitom pravnom osnovu sve do donošenja rješenja Uprave o uspostavi ranije vlasničkog pravnog odnosa, pogotovo kod činjenice da je tužilac kupio građevinski izgrađeno zemljište; da je pravo na faktičku eksproprijaciju nakon upisa u zemljišnu knjigu mogla jedino ostvariti D.A.; da u pogledu zahtjeva za naknadu izgubljene zakupnine tužilac nije dokazao da je drugotuženi ostvarivao prihode na ime zakupa za predmetno zemljište, niti imao koristi, jer mu provtuženi nije isplaćivao zakupninu, niti je tužilac u tom smislu osiromašio, pa da nije mogao biti ni obavezan na plaćanje po osnovu ostvarene koristi.

Odredbom člana 8. ZPP propisano je da sud odlučuje koje će činjenice uzeti kao dokazane na osnovu slobodne ocjene dokaza, te da će savjesno i brižljivo cijeliti svaki dokaz zasebno i sve dokaze zajedno. Takođe, odredba člana 191. stav 3. ovog zakona kaže da izreka presude sadrži odluku suda o usvajanju ili odbijanju pojedinih zahtjeva koji se tiču glavne stvari i sporednih traženja, dok je odredbom člana 191. stav 4. ZPP propisano da će sud u obrazloženju odluke izložiti zahtjeve stranaka i njihove navode o činjenicama na kojima se ovi zahtjevi zasnivaju, dokaze i ocjenu dokaza, kao i propise na kojima je sud zasnovao svoju odluku.

Zadatak obrazloženja sudske odluke je da iznese subjektivne i objektivne elemente spora, objasni razloge zbog kojih je sud donio odluku sadržanu u izreci presude i na taj način pruži

podlogu za kontrolu pravilnosti i zakonitosti odluke koju vrši instancijski sud povodom uložene žalbe. Drugostepeni sud u obrazloženju odluke treba cijeliti žalbene navode koji su od odlučnog značaja i označiti razloge koje je uzeo u obzir, jer drugostepena odluka u stvari sadrži odgovor drugostepenog suda na razloge žalbe. Stoga se iz obrazloženja drugostepene odluke treba vidjeti koje je žalbene razloge drugostepeni sud usvojio, a koje nije i zbog čega.

Pravo na kvalitetno obrazloženu sudsku odluku nalazi se u primjeni člana 6. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koji štiti pojedinca od proizvoljnosti, jer sudska odluka treba da sadrži razloge koji su dovoljni da odgovore na suštinske aspekte, činjenične i pravne, supstancijalne ili proceduralne, na argumentacije iznesene od stranaka u sporu.

Kako je drugostepeni sud zbog povrede odredaba parničnog postupka i pogrešnog pravnog pristupa u rješavanju ove pravne stvari propustio ocijeniti žalbene navode drugotuzenog i utvrditi odlučne činjenice koje su od značaja za presuđenje, valjalo je pobijanu presudu na temelju odredbe člana 249. stav 1. i člana 250. stav 2. ZPP, ukinuti i predmet vratiti drugostepenom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku drugostepeni sud će, imajući u vidu razloge navedene u ovom rješenju, pravilnom primjenom materijalnog i procesnog prava, u ukinutom dijelu, donijeti na zakonu zasnovanu odluku, za koju će dati jasne i logične razloge.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpredavanja
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić